

---

§ 66/18

Dnr LS2018-0405

Remissyttrande avseende En sexårig utbildning till läkarexamen

Beslut

Hälso-, sjukvårds- och FoUU-utskottets beslut

Remissyttrande till Utbildningsdepartementet avseende En sexårig utbildning till läkarexamen lämnas enligt bilaga.

Bilaga § 66/18

Ärendebeskrivning

Region Uppsala har beretts möjlighet att inkomma med synpunkter på promemorian En sexårig utbildning till läkarexamen. Region Uppsala har tidigare lämnat remissyttrande för betänkandet För framtidens hälsa – en ny läkarutbildning (SOU 2013:15), där följande aspekter av utredningen besvarades:

- förlängningen av läkarutbildningen med en termin,
- att läkarexamen, utan ytterligare krav på praktisk tjänstgöring, ska utgöra underlag för legitimation,
- att ordningen med allmäntjänstgöring efter examen upphör,
- att en ny examensbeskrivning införs.

Vidare har Region Uppsala lämnat remissyttrande om betänkandet ”Bastjänstgöring för läkare” (Ds 2017:56), där betänkandets förslag kommenterades och det noterades att förslaget om målstyrd bastjänstgöring kommer att kräva påtagligt ökade resurser för såväl arbete med handledning som för arbete med bedömning av uppnådd kompetens.

I den föreliggande promemorian berörs i första hand de föreslagna nya examensmålen, men även kostnader och tidplan för införande av den sexåriga läkarutbildningen berörs.

Föreliggande förslag till examensmål bygger på utbildningsdepartementets avvägningar efter den första remissomgången i betänkandet För framtidens hälsa – en ny läkarutbildning. Då examensmålen nu är reviderade och väl balanserade utefter inkomna remissvar fokuserar föreliggande remissvar framför allt på kostnads- och tidsaspekten, då det är dessa faktorer som kommer ha störst påverkan på Region Uppsala.

Region Uppsala instämmer i huvudsak med utredningens förslag, men lämnar några synpunkter avseende konsekvenserna av förlängd verksamhetsförlagd

---

utbildning samt det föreslagna tidsschemat för införandet av den nya sexåriga läkarutbildningen.

Kostnader och finansiering

Promemorians förslag förväntas medföra ökade kostnader för Region Uppsalas del av läkarutbildningen. Region Uppsala framför i remissyttrandet att en grundläggande kostnadsberäkning ska genomföras och landsting och regioner fullt ut ska kompenseras för sina ökade kostnader.

Konsekvenser

Förslaget om en sexårig utbildning till läkarexamen kommer att kräva påtagligt ökade resurser för planering och administration vid införandet av den nya utbildningen, men framförallt i form av ökat behov av handledarresurser för den verksamhetsförlagda utbildningen och klinisk personal som är delaktiga i examination av studenterna.

Flera olika utbildningsvägar kommer att behöva hanteras parallellt under en tid, verksamhetsförlagd utbildning under den gamla såväl som den nya läkarutbildningen, men framför allt behöver möjligheten att göra allmäntjänstgöring kvarstå, samtidigt som bastjänstgöring införs.

Beredning

Ärendet har beretts i samråd med Akademiska sjukhuset.

Yrkanden

Hälso-, sjukvårds- och FoUU-utskottets ordförande Vivianne Macdisi (S) yrkar bifall till föreliggande förslag.

Hälso-, sjukvårds- och FoUU-utskottet beslutar enligt föreliggande förslag.

Kopia till

Utbildningsdepartementet

Avdelningen för forskning, innovation
och näringsliv
Andreas Scheutz
Tfn 018-617 20 22
E-post
andreas.scheutz@regionuppsala.se

Utbildningsdepartementet

Remissyttrande avseende En sexårig utbildning till läkarexamen

Sammanfattande överväganden

Region Uppsala tackar för inbjudan att lämna synpunkter på promemorian ”En sexårig utbildning för läkarexamen” (U2018/02704/UH).

Region Uppsala har tidigare lämnat remissyttrande för betänkandet ”För framtidens hälsa – en ny läkarutbildning” (SOU 2013:15), där följande aspekter av utredningen besvarades:

- förlängningen av läkarutbildningen med en termin,
- att läkarexamen, utan ytterligare krav på praktisk tjänstgöring, ska utgöra underlag för legitimation,
- att ordningen med allmäntjänstgöring efter examen upphör,
- att en ny examensbeskrivning införs.

Vidare har Region Uppsala lämnat remissyttrande om betänkandet ”Bastjänstgöring för läkare” (Ds 2017:56), där betänkandets förslag kommenterades och det noterades att förslaget om målstyrd bastjänstgöring kommer att kräva påtagligt ökade resurser för såväl arbete med handledning som för arbete med bedömning av uppnådd kompetens.

Region Uppsala har flera roller när det gäller läkarutbildningen som inkluderar hela kedjan från betydande samarbete med Uppsala universitet avseende den verksamhetsförlagda delen i grundutbildningen av läkarstudenter till anställning av färdiga specialistläkare. Det innebär att Region Uppsala har betydande intresse för att utbildningsinsatser genomförs på ett effektivt sätt samt att utbildningen utmynnar i läkare med hög kompetens och därmed god anställningsbarhet samt goda möjligheter att motsvara de krav som patienter och därmed vården ställer.

Region Uppsala instämmer i huvudsak med promemorians förslag, men vill lämna några synpunkter:

Region Uppsala

Box 602 | 751 25 Uppsala | tfn vx 018-611 00 00 | fax 018-611 60 10 | org nr 232100-0024

www.regionuppsala.se

Konsekvenser av utökning av verksamhetsförlagd utbildning

Förslaget som lades fram i betänkandet För framtidens hälsa – en ny läkarutbildning (SOU 2013:15) om längre sammanhängande perioder av verksamhetsförlagd utbildning (VFU) är positivt då det ger förutsättningar för studenterna att träna sina professionella färdigheter tillsammans med andra. För att optimera VFU-perioderna behöver dessa planeras i nära samverkan mellan lärosäte och landsting och regioner.

De längre VFU-perioderna kommer att förändra utbildningen vilket kommer att påverka verksamheterna och kräva mer handledning och annat stöd för lärande jämfört med befintlig utbildning. Den nya förlängda utbildningen kommer även att utgöra underlag för legitimation vilket medför att mer träning behövs före examen, träning som med nuvarande system görs till stor del inom allmäntjänstgöringen. Dessutom kommer det att ställas ökade krav på examination. Även i denna del, dvs examinationens olika delar, kan man förvänta sig att kliniskt verksamma personer kommer att behövas vilket kommer att öka kostnaderna för landsting/regioner.

Finansieringsförslaget för den extra terminen behöver därför ses över. Den beräkning som gjorts är baserad på dagens utformning av utbildningen och en förändrad utbildning med längre sammanhängande perioder av VFU och ökade krav på examination kommer att kräva mer av verksamheterna finansierade av landsting och regioner. I förslaget som presenteras går huvuddelen av de ökade medlen till lärosätena. Region Uppsala befarar att de verkliga kostnadsökningarna för landsting och regioner överskrider utbildningsdepartementets beräkning, då landstings och regioners tillkommande insats förväntas överskrida en proportionerlig ökning, som en extra termin skulle innebära.

Därtill kan kostnadsökningen komma tidigare än beräknat då många lärosäten troligen kommer att ge studenter som påbörjat sin utbildning före juli 2020 möjlighet att examineras enligt den nya målbeskrivningen.

Region Uppsala föreslår att en grundläggande kostnadsberäkning genomförs och landsting och regioner fullt ut kompenseras för sina ökade kostnader.

Tidsplanen för införande av den nya utbildningen

Region Uppsala ställer sig tveksam till det föreslagna tidschemat för införande av den nya sexåriga läkarutbildningen.

Universiteten har ett omfattande arbete med att revidera kursmål, undervisning och examination och kommer att behöva genomföra nationell samordning för att garantera likvärdig kvalitet och likvärdiga kravnivåer vid samtliga utbildningsorter. Dessutom ska lärosätena ansöka om nya examenstillstånd, som tar tid att skriva och sedan bedöma.

I tillägg behöver universiteten tillsammans med landsting/regioner planera den verksamhetsförlagda delen av utbildningen och säkerställa att erforderliga resurser finns på plats inom hälso- och sjukvården för att garantera att nödvändiga kliniska placeringar finns tillgängliga och att handledare har erforderlig handledarutbildning, allt för att säkerställa att den verksamhetsförlagda utbildningen blir av god kvalitet och att studenterna får ett bra omhändertagande. På samma sätt behöver examinationer som

kräver klinisk personal planeras gemensamt mellan universiteten och landstingen/regionerna.

Ett rimligt antagande är att det krävs en frist på tre år från och med ett riksdagsbeslut innan det nya programmet kan starta.

Region Uppsala föreslår att det nya läkarprogrammet startar tidigast tre år efter riksdagsbeslut.

Konsekvenser för Region Uppsala

Förslaget om en sexårig utbildning till läkarexamen kommer att kräva påtagligt ökade resurser för planering och administration vid införandet av den nya utbildningen, men framförallt i form av ökat behov av handledarresurser för den verksamhetsförlagda utbildningen och klinisk personal som är delaktiga i examination av studenterna.

Det är också viktigt att påminna om att flera olika utbildningsvägar kommer att behöva hanteras parallellt under en tid; verksamhetsförlagd utbildning under den gamla såväl som den nya läkarutbildningen, men framför allt behöver möjligheten att göra allmäntjänstgöring kvarstå, samtidigt som bastjänstgöring införs och de båda kommer att existera parallellt under flera års tid. Bastjänstgöring föreslås införas 1 juli 2020 och kan bli aktuell för utlandsutbildade läkare redan från ikraftträdandet, emedan studerande vid nya läkarutbildningen inte kommer att påbörja bastjänstgöring förrän efter examen (tidigast VT 2026). Samtidigt måste möjligheten till allmäntjänstgöring kvarstå under tiden och betydligt längre än 2026, för att tillgodogöra utbildningsbehov för dem som har läst grundutbildningen i det gamla systemet.

För Region Uppsala

Vivianne Macdisi
Ordförande

Åsa Himmelsköld
Hälso- och sjukvårdsdirektör